

แนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ตะกร้าจักสานจากต้นปาล์มน้ำมันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดภูเก็ต

GUIDELINES FOR PRODUCT DEVELOPMENT BASED ON THE SATISFACTION OF TOURISTS TO UPGRADE THE PRODUCT PALM OIL BASKET PRODUCTS FOR THAI TOURISTS IN PHUKET

สุรเดช ทองแถมแก้ว¹, บัณฑิต ไหวว่อง², ยุทธชัย ฮารีบิน³

Suradech Thongkamkaew , Bundit vivong , Yuttachai Hareebin

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานตะกร้าจากต้นปาล์มน้ำมันในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานตะกร้าจากต้นปาล์มน้ำมันในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ตะกร้าจักสานจากทางปาล์มน้ำมัน ชุมชนอ่าวลึก อ่าเภอ่าวลึก จังหวัดกระบี่ การวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามแบบสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีแบบบังเอิญ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยเก็บจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มาใช้ผลิตภัณฑ์ตะกร้าจักสานทางปาล์มน้ำมัน จากนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต โดยดำเนินการจนครบจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน ผลวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความเห็นว่าผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานในจังหวัดภูเก็ตทำจากวัสดุธรรมชาติที่เป็นธรรมชาติ มีองค์ประกอบและคุณค่าทำให้มีความน่าสนใจซื้อ ส่วนความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความพึงพอใจด้านความคงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมไทยเป็นลำดับแรก

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ , ผลิตภัณฑ์ตะกร้าจักสานจากต้นปาล์มน้ำมัน , นักท่องเที่ยวชาวไทย

ABSTRACT

This research has the objective to study the opinions of Thai tourists on the form of handicrafts, basket, wicker products from the palm oil path in the tourist destinations of Phuket. To study the satisfaction of Thai tourists towards handicraft products, basket, wicker products from the palm oil path in Phuket tourist destinations. To develop a product of basket weaving from the

¹ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

² อาจารย์ประจำหลักสูตรการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

palm oil, Ao Luek Community, Ao Luek District, Krabi Province. This research uses random questionnaires from random sampling methods. To collect information from the researcher and the research assistant collected from the sample group that used the product of palm oil basket weaving. For tourists in Phuket by completing the specified number of sample groups 400 people. The data were analyzed by using a computer program. The statistics used to analyze the data were mean and deviation. Research shows that Thai tourists are of the opinion that wicker handicrafts in Phuket are made from natural, natural materials. It has elements and values, making it an attractive purchase. The overall satisfaction of the tourists was on the moderate level. With the satisfaction of the preservation of Thai cultural arts as the first priority.

KEYWORDS: satisfaction, product style palm oil basket wicker, thai tourists

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ การท่องเที่ยวเป็นพฤติกรรมค่านิยมอีกอย่างในสังคมไทย ที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตกับสังคมในปัจจุบัน และมีแนวโน้มจะทวีความสำคัญมากขึ้นอีกในอนาคต ทำให้ความต้องการและความสนใจของนักท่องเที่ยวมีความแตกต่างกันออกไป เช่น สนใจเรื่องราวของวิถีชุมชน ชนเผ่า วัฒนธรรม ประเพณี ประวัติศาสตร์ สิ่งแวดล้อม นันทนาการ หรือความต้องการที่จะได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่ เป็นต้น

จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดหนึ่งทางภาคใต้ของประเทศไทยที่มีประวัติความเป็นมาปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีมานานนับพันปี เป็นที่รู้จักของชาวเดินเรือที่ใช้เส้นทางระหว่างจีนกับอินเดีย โดยผ่านแหลมมาลาญ มีหลักฐานเก่าแก่ที่สุดคือ หนังสือภูมิศาสตร์และแผนที่เดินเรือของบโตะเลมิ เมื่อประมาณปี พ.ศ.700 กล่าวถึงการเดินทางจากแหลมสุวรรณภูมิลงมาแหลมมาลาญต้องผ่านแหลม “จังซีลอน” ก่อน จังหวัดภูเก็ตเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งในภาคใต้ของประเทศไทย สภาพพื้นที่มีลักษณะเป็นเกาะซึ่งมีขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทย ตั้งอยู่ฝั่งทะเลด้านตะวันตกของภาคใต้ ความยาวของเกาะจากเหนือจรดใต้ประมาณ 48.7 กิโลเมตร และความกว้างจากตะวันตกไปตะวันออกประมาณ 21.3 พื้นที่จังหวัดภูเก็ตประมาณร้อยละ 70 เป็นภูเขา สลับซับซ้อนทอดจากแนวทิศเหนือถึงทิศใต้ ส่วนใหญ่อยู่ทางตะวันตกของเกาะมียอดเขาที่สูงที่สุดประมาณ 529 เมตร คือยอดเขา ไม้เท้าสิบสอง อยู่ในเขตตำบลป่าตอง อำเภอกระทุ

เครื่องจักรสาน การแปรรูปวัตถุดิบที่ใช้ทำเครื่องจักสานเป็นพัฒนาการสำคัญในการทำเครื่องจักสานเพราะการใช้วัตถุดิบที่เป็นเส้นลิก เช่น ดอก หวาย ย่านลิเภา ทำให้มนุษย์สามารถประดิษฐ์เครื่องจักสานให้มีรูปทรงได้ตามต้องการ และมีความประณีตงดงามยิ่งขึ้น การทำเครื่องจักสานบางชนิดในบางท้องถิ่นช่างจักสานจะสานภาชนะหรือใช้ไม้ทำเป็นแบบให้มีรูปทรงตามความต้องการ และมีความประณีตงดงามยิ่งขึ้น ด้วยภูมิปัญญาของคนไทยในปัจจุบัน มีสินค้าที่เป็นเครื่องจักสานที่เป็นรูปแบบใหม่ๆ ออกสู่ตลาดอย่างมากมาย เป็นของใช้ในบ้านเรือนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนเป็นเครื่องประดับตกแต่งบ้าน เครื่องจักสานในปัจจุบันหาซื้อได้ง่ายและราคาไม่แพง มีเครื่องจักสานมากมายหลายแบบทั้งภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคกลาง และภาคใต้ (Thaisho Tour,2551)

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัยเรื่อง “แนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์จาก ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ตะกร้าจักสานทางปาล์มน้ำมันของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัด

ภูเก็ต” ข้อมูลจากงานวิจัยเป็นประโยชน์เชิงนโยบายและเชิงพาณิชย์ในภารกิจพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ เกี่ยวข้องกับการผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานเพื่อให้สามารถพัฒนาและดำเนินธุรกิจผลิตภัณฑ์เพื่อ การ ท่องเที่ยวได้บรรลุเป้าหมายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานในแหล่ง ท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต
2. ศึกษาระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานใน แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

1. ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานตระกร้าจากทางปาล์มน้ำมันในแหล่งท่องเที่ยวใน จังหวัดภูเก็ตสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์เพื่อการพัฒนาหรือปรับปรุงให้เกิดรูปแบบใหม่ ๆ ของ ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานโดยสามารถสนองความต้องการและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยให้ได้ มากขึ้น
2. ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมและ ขนาดกลางสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการและการวางแผนเพื่อการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานตระกร้า รวมถึงสามารถนำข้อมูลไปใช้ในเชิงพาณิชย์เพื่อทำการตลาดโดย การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์จากวิสาหกิจชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวได้

วิธีดำเนินการวิจัย

ด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์พูดคุยเบื้องต้นกับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจัก สานของจังหวัดภูเก็ต โดยสรุปแนวคิดเกี่ยวกับเครื่องจักสาน ได้แก่ ด้านการรู้จักและความสนใจผลิตภัณฑ์ ด้านวัสดุ ธรรมชาติของผลิตภัณฑ์ ด้านคุณค่าของผลิตภัณฑ์ และด้านองค์ประกอบของการตัดสินใจเลือกซื้อ สำหรับความพึงพอใจ ผลิตภัณฑ์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากงานวิจัยของ วุฒิชัย วิภาทานัง (2558) โดยเลือกเกณฑ์มาตรฐาน ผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานเพื่อการส่งออก ได้แก่ ด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์ ด้านประโยชน์ในการใช้งาน ด้านความสวยงาม และ ด้านความคงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมไทย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population and Sampling) คือนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ได้เดินทางเข้ามา ท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตในปี 2562 โดยประชากรดังกล่าวถูกเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการหาขนาดของกลุ่ม ตัวอย่างเพื่อความสะดวกจึงได้กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ต้องคำนวณ ผู้วิจัยได้ใช้การเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (บุญธรรม จิตต์อนันต์, 2543) โดยใช้จำนวนตัวอย่างเพื่อการทำวิจัยจำนวนมากที่สุดคือ 384 คน แต่ ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเพิ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 400 คน โดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

ด้านพื้นที่

ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในทุกอำเภอของจังหวัดภูเก็ตที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ด้านตัวแปรที่ใช้ในการทำวิจัย

ได้แก่ ตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม รายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา ทำงานในองค์กรใด และเดินทางมาจากภาคใดของประเทศไทย และความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานของจังหวัดภูเก็ต

2. ตัวแปรตาม ประกอบด้วยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานของจังหวัดภูเก็ต และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานของจังหวัดภูเก็ต

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยออกแบบและสร้างขึ้นจากการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยแบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบและให้คำแนะนำแล้วจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้แต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) จึงได้นำมาปรับให้เหมาะสมที่จะทำเป็นข้อคำถาม และได้นำข้อคำถามไปจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และได้นำไปทดสอบ (Try-out) กับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 30 คน ผู้วิจัยได้ทำการปรับแก้ไขและจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปสำรวจกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้ในงานวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยได้ทำการสนทนาวงพูดคุยเป็นการเบื้องต้นกับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตเพื่อให้ได้ข้อมูลทั่ว ๆ ไปที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานที่ผลิตและจัดจำหน่ายในจังหวัดภูเก็ต และได้นำข้อมูลที่ได้จากการสนทนาวงพูดคุยไปออกแบบเป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินและตรวจสอบก่อนทำการปรับแก้ไขและจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้มาจากการเก็บรวบรวมจากเอกสาร ตำรา หนังสือ งานวิจัยและบทความวิจัยจากวารสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล SPSS ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาสรุปเป็นผลวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานในจังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานในจังหวัดภูเก็ต

ความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานในจังหวัดภูเก็ต	\bar{x}	SD	แปลผล
1. ด้านความน่าสนใจของผลิตภัณฑ์	3.10	0.67	ปานกลาง
2. ด้านวัสดุธรรมชาติที่เป็นที่รู้จัก	3.31	0.83	ปานกลาง
3. ด้านความมีคุณค่าของผลิตภัณฑ์	3.08	0.70	ปานกลาง
4. ด้านองค์ประกอบที่ทำให้ตัดสินใจซื้อ	3.10	0.68	ปานกลาง
ภาพรวม	3.14	0.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานในจังหวัดภูเก็ตในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีความเห็นด้านวัสดุธรรมชาติที่เป็นที่รู้จักเป็นลำดับแรก ($\bar{x} = 3.31$) รองลงมาจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านองค์ประกอบที่ทำให้ตัดสินใจซื้อและด้านความน่าสนใจของผลิตภัณฑ์ ($\bar{x} = 3.10$) ตามลำดับ ส่วนด้านความมีคุณค่าของผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับปานกลางลำดับสุดท้าย ($\bar{x} = 3.08$)

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานในจังหวัดภูเก็ต

ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานในจังหวัดภูเก็ต	\bar{x}	SD	แปลผล
1. ด้านรูปแบบของผลิตภัณฑ์	3.19	0.64	ปานกลาง
2. ด้านประโยชน์ในการใช้สอย	3.21	0.51	ปานกลาง
3. ด้านความสวยงาม	3.24	0.66	ปานกลาง
4. ด้านความคงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมไทย	3.25	0.70	ปานกลาง
ภาพรวม	3.22	0.62	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 ความพึงพอใจผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานในจังหวัดภูเก็ต ผลวิจัยในภาพรวมพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานในจังหวัดภูเก็ตในภาพรวมระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความพึงพอใจระดับปานกลางด้านความคงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมไทยเป็นลำดับแรก

($\bar{x} = 3.25$) ตามมาด้วยด้านความสวยงาม ($\bar{x} = 3.24$) และด้านประโยชน์ในการใช้สอย ($\bar{x} = 3.21$) ตามลำดับ ส่วนความพึงพอใจในระดับสุดท้ายในระดับปานกลางคือ คือ ด้านรูปแบบของผลิตภัณฑ์ ($\bar{x} = 3.19$)

การอภิปรายผล

1. ผลวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานในจังหวัดภูเก็ตในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีความเห็นว่าผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานในจังหวัดภูเก็ตเป็นผลิตภัณฑ์ด้านวัฒนธรรมชาติที่เป็นที่รู้จักโดยอยู่เป็นลำดับแรก โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธาสิรินทร์ บุรีคำพันธ์ และกมลรัตน์ อัดตปัญญา (2562) ที่ทำวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยและภูมิปัญญาหัตถกรรมท้องถิ่นเครื่องจักสานด้วยไม้ไผ่เพื่อการออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยที่ผลวิจัยพบว่าการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่เพื่อนำกลับไปใช้เองโดยมองเห็นว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่ามีสวดลายความงามและมีคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของนัฐธีรนนท์ รอดชื่น (2560) ที่ทำวิจัยเรื่องการออกแบบผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นวิสาหกิจชุมชนกลุ่มหัตถกรรมจักสานพื้นบ้านในจังหวัดนครสวรรค์ โดยผลวิจัยพบว่าส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุธรรมชาติจึงมีความน่าสนใจที่จะเลือกซื้อ ได้แก่ ตะกร้า ตะแกรง พัด เสื่อ และกระจาด เป็นต้น

จากความสอดคล้องของผลวิจัยดังกล่าวจึงอาจสรุปได้ว่าผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานส่วนใหญ่เป็นวัสดุที่ใช้เป็นวัสดุธรรมชาติที่มุ่งการใช้ประโยชน์หรือใช้สอยของผู้ซื้อ ดังนั้นผู้ประกอบการธุรกิจจึงต้องให้ความสำคัญกับผู้ซื้อที่ต้องนำไปใช้ประโยชน์เป็นลำดับแรก ๆ แต่ไม่ลืมเรื่องของการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อให้มีสวดลายความสวยงาม โดยที่ยังคงความมีศิลปวัฒนธรรมไทยจึงจะมีส่วนทำให้สามารถทำเป็นของฝากที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศสนใจและเลือกซื้อมากขึ้น

2. ผลวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยพึงพอใจผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานในภาพรวมและรายด้านในระดับปานกลาง โดยพึงพอใจในด้านความคงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมไทยเป็นลำดับแรกตามมาด้วยด้านความสวยงาม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิชัย วิภาทานัง (2558) ที่ทำวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานในแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยผลวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานในภาพรวมระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านประโยชน์การใช้สอยและด้านความสวยงาม ส่วนด้านรูปแบบอยู่ในระดับน้อย

จากความสอดคล้องของผลวิจัยดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสรุปได้ว่าผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานในจังหวัดภูเก็ตมีคุณภาพมาตรฐานระดับปานกลางในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย จึงเป็นข้อมูลสำคัญในการทำให้ส่วนงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้ประกอบการให้เร่งพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ ความสวยงามและประโยชน์ใช้สอยให้มากขึ้น รวมทั้งด้านที่สำคัญคือด้านความคงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมไทยที่นักท่องเที่ยวชาวไทยยังเห็นว่าสามารถสื่อสารหรือบ่งบอกความเป็นไทยได้ในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งเรื่องนี้หากยังไม่ได้เร่งปรับแก้ไขอาจมีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติได้เช่นกันซึ่งจะมีผลต่อการส่งออกผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานของจังหวัดภูเก็ตได้เช่นเดียวกัน จากผลการวิจัยสามารถสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ตะกร้าจักสานได้ 4 ด้านดังนี้

ตารางที่ 3 แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ตะกร้าจักสาน

ประเด็นขอเสนอความคิดเห็น	รายละเอียด
ด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์	ซึ่งควรมีการผลิตและออกแบบให้ตอบสนองความต้องการกับทุกเพศทุกวัย คงไว้ซึ่งความสวยงาม คงความแปลกใหม่และทันสมัยกับยุคปัจจุบันมากที่สุด
ด้านประโยชน์ใช้สอย	การใช้สอยเพิ่มพื้นที่ มิติ สี สัน ที่หลายหลายเพื่อการออกแบบสินค้า และนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบที่หลากหลาย
ด้านความสวยงาม	เพิ่มการออกแบบลวดลาย ของผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย และตัวบรรจุภัณฑ์ควรมีมิติสีสัน
ด้านคงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม	ควรจะสะท้อนรูปแบบคงไว้ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของเอกลักษณ์ของชุมชนนั้น ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลวิจัยที่พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานในภาพรวมระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความเห็นว่าผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานเป็นผลิตภัณฑ์ด้านวัฒนธรรมชาติที่เป็นที่รู้จัก มีความสวยงามและมีคุณค่า ผู้วิจัยจึงแนะนำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการส่งเสริมเพื่อให้มีการพัฒนาพืชที่เป็นวัสดุธรรมชาติเพื่อให้สามารถนำมาประดิษฐ์หรือพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานที่มีคุณภาพและมีคุณค่าของจังหวัดภูเก็ได้มากขึ้น

1.2 ผลวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานในภาพรวมระดับปานกลาง ผู้วิจัยแนะนำให้ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่พัฒนาสมรรถนะผู้ประกอบการวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานให้มีความเป็นศิลปวัฒนธรรมไทยให้มากขึ้น รวมทั้งให้มีรูปแบบแปลกใหม่ มีสีสันความสวยงามมากยิ่งขึ้นเพื่อให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยรวมถึงได้มาตรฐานการส่งออกไปยังต่างประเทศได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผู้วิจัยแนะนำให้ทำวิจัยเรื่องรูปแบบลวดลายความสวยงามของผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานที่ ต้องการของนักท่องเที่ยวไทย หรือทำวิจัยเรื่องการเพิ่มมูลค่าพืชวัสดุธรรมชาติเพื่อให้เป็นผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานที่รู้จักและสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย

2.2 ผู้วิจัยแนะนำให้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานที่ได้มาตรฐาน และนักท่องเที่ยวชาวไทยพึงพอใจ หรือทำวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานเพื่อให้ได้มาตรฐานการส่งออกไปจำหน่ายในต่างประเทศได้

เอกสารอ้างอิง

- จิราพร มะโนวัง, วาสนา เสภา และธงชัย ลาหุณะ. (2560). การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานเพื่อเข้าสู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนตำบลดงมะตะ อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย. **การประชุมวิชาการนเรศวรวิจัย ครั้งที่ 13: วิจัยและนวัตกรรม ขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม.**
- วุฒิชัย วิภาทานัง. (2558). การพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานเพื่อการส่งออก. **วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 10(2), 67-83.**
- วุฒิชัย วิภาทานัง. (2560). การศึกษาและพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมงานจักสานประเภทผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกของตกแต่งและเครื่องเรือนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. **วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 11(3), 107-114.**
- วุฒิชัย วิภาทานัง. (2560). การศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานในแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. **การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยมหาดไทย ครั้งที่ 9.**
- นัฐธีรนนท์ รอดชื่น. (2560). การออกแบบผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นวิสาหกิจชุมชนกลุ่มหัตถกรรมจักสานพื้นบ้านในจังหวัดนครสวรรค์. **วารสารวิชาการศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 8(1), 12-23.**
- บุญธรรม จิตต์อนันต์. (2543). **การวิจัยทางสังคมศาสตร์.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุธาสินันท์ บุรีคำพันธ์ และกมลรัตน์ อัดตปัญญา. (2562). การศึกษาปัจจัยและภูมิปัญญาหัตถกรรมท้องถิ่นเครื่องจักสานด้วยไม้ไผ่เพื่อการออกแบบผลิตภัณฑ์. **วารสารเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม, 18(1), 1-10.**